

Zwemles

DSH 5-18

Deelkracht Kennisfestival 2026

Nadine de Rue (Kentalis) & Anne Geurts (GSN)

Agenda

1. Introductie project
2. Projectteam
3. Aanleiding
4. Stappenplan
5. Groepsgesprekken
6. Kennisproduct: hoe nu verder?
7. Implementatie

Project 'Zwemles'

- Januari 2026 t/m december 2026
- **Doel:**
 - Praktisch kennisproduct
 - Gericht op toegankelijke reguliere zwemles
- **Waarom:**
 - Veiligheid
 - Sociale inclusie
 - Meer dan alleen gezondheidsvoordelen
 - Eerste kennismaking sport & bewegen
 - Toegankelijke zwemles voor iedereen! Ook DSH kinderen.

Projectteam

Auris, Kentalis & Ongehoord Sportief (Gehandicaptensport Nederland)

Projectteam

Nadine de Rue
Senior Onderzoeker

Kentalis

Rosanne Abrahamse
Senior Onderzoeker

Auris

Anne Geurts
Coördinator Ongehoord
Sportief

Gehandicaptensport
Nederland

Rogier Broeksteeg
Coördinator opleidingen

Gehandicaptensport
Nederland

Aanleiding

Drempels in zwemles

Aanleiding project

- Uitspraak College voor de Rechten van de Mens
- Input ouders Deelkrachtprojecten
- Zwemspecifiek product
- Belang van deskundige instructeurs in sport
- Kennisproduct: beter toegankelijke zwemlessen.

“Zwemles vind ik persoonlijk het moeilijkste thema wat wij tot nu toe zijn tegengekomen bij de opvoeding van een doof kind”

Stappenplan

Eerste uitkomsten groeps gesprekken

Zes groeps gesprekken – april 2026

Ouders

“Wat denk jij dat ouders het allerbelangrijkste vinden dat zwemdocenten doen?”

A: Visuele communicatie

B: Welwillende houding

C: Tolkinzet

Ouders

“In dit zwembad is ook een meester die eerst wel wat afstandelijk was omdat hij niet goed wist hoe hij moest communiceren. Ik heb gezegd: “durf maar gewoon te praten en contact te leggen” en toen ging het een stuk beter.”

“Juf was zelf heel enthousiast en zelfverzekerd. We gingen er samen voor (met de juf). Ze is zelf geïnteresseerd en betrokken, waardoor het niet nodig is om naar speciaal zwemmen te gaan.”

“De docent kent onderhand ook aardig wat gebaren, dus dat gaat meestal goed zonder mijn hulp. Docent is ook in het water. Dat is helpend. En ze werken ook met plaatjes. Daar staat precies op wat ze moeten doen.”

“Ik vond het heel lastig om de CI's op zijn plek te houden bij hem, maar niks werkt. Sommige dingen mochten ook niet. Een badmuts mocht niet. De reden was dat je “gewoon” moest leren zwemmen...”

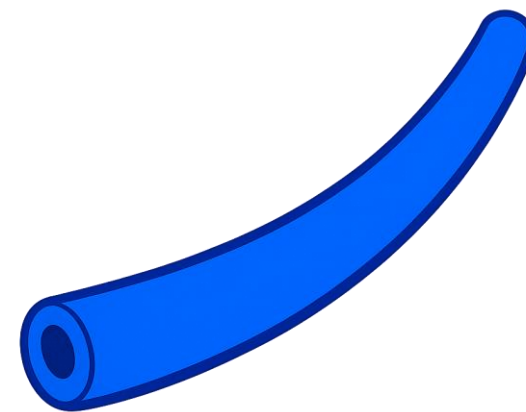
Ouders

- **Welwillendheid en open houding:**
 - Durven beginnen en proberen
 - Meedenken met ouders
 - Zoeken naar mogelijkheden
 - Niet oordelen
- **Flexibiliteit**
- **Afstemmen met ouders**

Inzichten zwemdocenten

- **Basis communicatievaardigheden**
- **Gebaren**
- **Aanvullend op basisvereisten veiligheid:**
 - Noodsignaal
 - Gebruik visuele middelen
 - Voorspelbaarheid

Zwemdocenten

"Beginnen met een paar basisgebaren, top 20 gebaren rondom zwemles. Klaar, ogen open, onderwater, drijven, douchen, herhalen, applaus, tellen, leren"

"Soms had ik een flexibeam in mijn handen waar ik mee kon zwaaien, want dan ziet je [leerling] je beter."

"Veiligheid is ook voorspelbaarheid, door bij klassikale uitleg op dezelfde plek gaan staan."

Dilemma's zwemdocenten

Afstemming met ouders belangrijk

- Tegelijk maken grote groepen, tijdsdruk en grote baden dit soms lastig
- Contact met ouders gebeurt daardoor bijv. in de eigen tijd
- Breder systeem en organisatie zwemles

Verskillende ervaringen tolkinzet:

- Sociale deelname zwemles
- Afstemming & nuance boodschap

"Kleine zwemscholen zijn vaak duurder. Niet iedereen kan daarvoor kiezen."

Zwemdocenten

"In het begin heb ik een tolk gehad, dat was een hele fijne. Die tolkte ook wat de kinderen onderling zeiden. Dat was fantastisch."

"Veiligheid is ook voorspelbaarheid, door bij klassikale uitleg op dezelfde plek gaan staan."

"Beginnen met een paar basisgebaren, top 20 gebaren rondom zwemles. Klaar, ogen open, onderwater, drijven, douchen, herhalen, applaus, tellen, leren"

"Maar werk je in een groot zwembad, dan moet je in je eigen tijd contact met ouders zoeken en dat gaat dan via de receptie enzo. Dat maakt het wel lastiger."

Hoe nu verder?

Kennisproduct en implementatie

Borging kennisproduct

- Aansluiting bij de eindgebruiker & wensen ouder
- Uitvraag groepsgesprekken
- Eindgebruiker
- Uitgangspunten
- Boodschap
- Tipkaart & verdiepend document
- Onderwijsdeskundige & NRZ

Highlights kennisproduct

- (Recht op) tolken
- Maatwerk/individuele afstemming
- Welwillende houding & uitproberen
- Veiligheid
- Basis communicatievaardigheden & manieren om les te visualiseren

Implementatie

Implementatie

Ambitie 1: Zwemdocenten in opleiding

- Aanbieders zwemopleidingen
- Aandachtspunt

Ambitie 2: Actieve zwemdocenten

- Dag van het zwemonderwijs (voorjaar 2027) & praktijkdag zwemonderwijs (najaar 2026)
- Vrij toegankelijk
- Verkennen mogelijkheden: gemeenten, zwembaden & zwemscholen

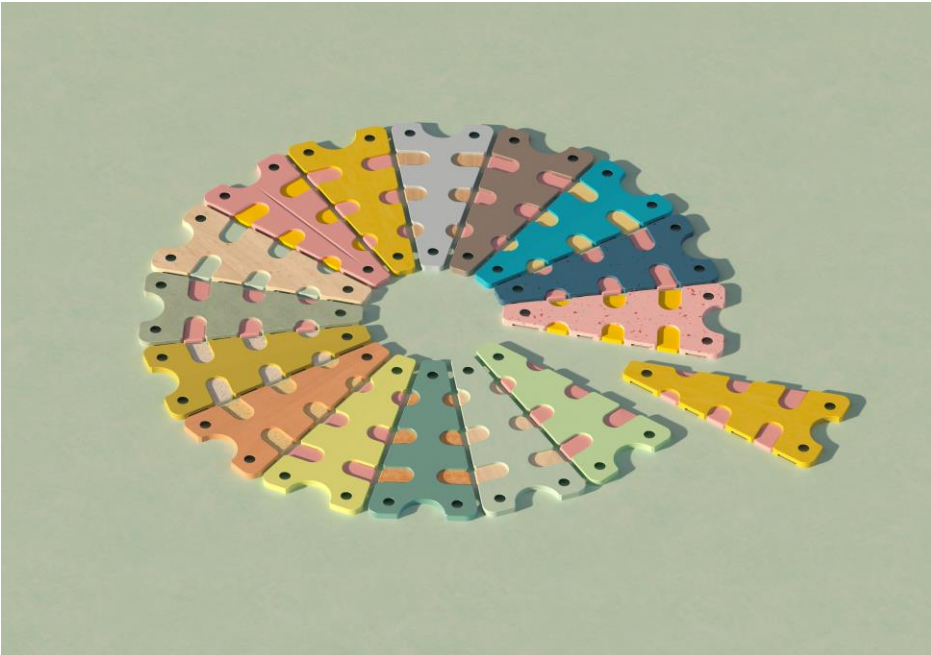
Implementatie

Ambitie 3: ouders & belangenorganisaties

- Zorg/onderwijsnetwerk
- Gezinsbegeleiders, schoolmaatschappelijk werkers etc.
- FODOK, Oorigineel etc.

Kortdurend project: implementatie sep t/m dec 2026

Implementatie

➤ **Tips vanuit jullie?**

Take home message

Zwemles voor DSH kinderen moet en kan beter!

Product eind 2026:

- **Waarom?** → Reguliere zwemles meer toegankelijk te maken voor DSH kinderen
- **Voor wie?** → Zwemdocenten en zwemdocenten in opleiding

Vragen?

Bedankt!

Dank aan alle deelnemende ouders en zwemdocenten

Vragen of opmerkingen? Mail ons:

www.deelkracht.nl

a.geurts@gehandicaptensport.nl

n.derue@kentalis.nl